

ÚČINNOST NĚKTERÝCH DEKONTAMINAČNÍCH POSTUPŮ

(Podle sdělení na symposiu FAO, IAEA a WHO v Ženevě, v listopadu 1963: Protection of the public in the event of radiation accidents)

Zkušenosti z radioaktivního zamoření při nehodách atomových provozů mohou být využity i pro likvidaci válečného zamoření štěpnými produkty při výbuchu atomových zbraní. Je to jednak dozimetrická problematika, jednak studium účinnosti dezaktivčních pochodů při zamoření potravin, jejich obalů a pitné vody.

Účinnost různých postupů při dezaktivaci obalů, vyjádřená procentem odstraněné radioaktivity:

Obal	kartáčování na sucho	detergenční látky na mastném povrchu
hliníková fólie	40	77
polyetylen na papíru	44	88
lepenka		50
karton	60	55
papírový moučný pytel	60	67
bavlněný obal	3	72
konopné plátno	0	0

Úprava při konzervaci snižuje aktivitu u

špenátu	o 22 %
fazole	62 %
mrkve	19 %
rajčat	21 %
broskví	46 %

Loupání rýže sníží aktivitu o 70 %; do cukru, jedlého oleje, škrobu a octa nepřechází aktivita prakticky žádná; u bramborů je většinou zachycena ve slupce, povrchové listy zeleniny jsou 6X aktivnější než vnitřní.

Koagulace a sedimentace odstraní z vody 75 % štěpných produktů; domácí jontoměničové změkčovače vody až 97 %.

Grader odstraní při hloubce záběru 5 cm 80–90 % radioaktivity; buldozery jsou méně účinné. 40% pokles se zjišťuje po obracení půdy pluhem při hloubce orání okolo 30 cm.

Přeložil pplk. dr. V. Hájek, CSc.